

A Kúria

v é g z é s e

Az ügy száma: Kvk.VI.39.114/2024/3.

A tanács tagjai: Dr. Kurucz Krisztina a tanács elnöke
Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit előadó bíró
Dr. Vitál-Eigner Beáta bíró

A kérelmező: Momentum Mozgalom
(cím1)

A kérelmező képviselője: Dr. Halász Árpád Ügyvédi Iroda
(eljáró ügyvéd: Dr. Halász Árpád
cím2)

Az eljárás tárgya: választási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a kérelmező

A felülvizsgálni kért határozat: a Fővárosi Választási Bizottság 183/2024. (V. 31.) FVB határozata

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Választási Bizottság 183/2024. (V. 31.) FVB számú határozatát részben megváltoztatja, „A Fővárosi Választási Bizottság a Busznyák Imre, Ruskal-Klemm Csilla és Szabó Sándor egyéni képviselőjelöltek támogatására buzdító plakátok vonatkozásában a Momentum Mozgalmat, mint a plakátok felelős kiadóját eltiltja a további jogsértéstől” rendelkezést mellőzi, egyebekben a határozatot helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak az esedékesség napjáig 5.000 (azaz ötezer) forint nemperes eljárási illetéket az állami adó- és vámhatóság által közzétett illetékbevételi számlára, a további 5.000 (azaz ötezer) forint nemperes eljárási illeték az állam terhén marad.

A fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A kifogás

[1] A felülvizsgálati kérelemhez tartozó tényállás szerint egy magánszemély (a továbbiakban: kifogástevő) 2024. május 20. napján 14:03 órakor elektronikus úton a Budapest XIV. Kerület Zuglói Helyi Választási Bizottságnál (a továbbiakban: HVB) kifogást terjesztett elő többek között: Busznyák Imre, Ruskal-Klemm Csilla, Sudár Orsolya és Szabó Gábor képviselőjelöltekkel (a továbbiakban együtt: képviselőjelöltek) szemben. Sérelmezte, hogy a HVB korábbi (186/2024-192/2024. számú) határozataival megállapított jogsértések ellenére a zuglói utcákon a képviselőjelölteket népszerűsítő plakátok még mindig ki vannak helyezve. Állítása igazolására fényképfelvételeket csatolt.

[2] Előadta, hogy a képviselőjelöltek plakátjain a MARÉG, a Demokratikus Koalíció (DK), a Szikra Mozgalom, a Mindenki Magyarországa Néppárt (MMN), a Civil Zuglóért Egyesület, a Momentum Mozgalom (a továbbiakban: kérelmező) logója szerepel, azonban a valasztas.hu oldal adatai alapján Busznyák Imre, Ruskal-Klemm Csilla, Szabó Gábor esetében a Civil Zuglóért Egyesület, Sudár Orsolya vonatkozásában pedig a DK és a Civil Zuglóért Egyesület nem minősül jelölő szervezetnek. A plakátokon szereplő logók nincsenek összhangban a hivatalos jelölő szervezetekkel, ezért a választópolgárok megtévesztésére alkalmasak, sértik a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2. § (1) bekezdés *a)* pontjában szabályozott: a választás tisztaságának megóvása, a *c)* pontban foglalt: esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között, illetve az *e)* pont szerinti: jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveket.

[3] A Ve. 43. § (4) bekezdése alapján kérte a valasztas.hu adatai figyelembevételét, annak megállapítását, hogy a hivatalos jelölő szervezetek nincsenek elkülönítve a támogatóktól, a jelöltek választási plakátjai megtévesztőek, az azokon szereplő logók nem tükrözik a jelöltek valódi jelölő szervezeteit. Kérte a Ve. 218. § (2) bekezdés *a)* pont alapján a jogszabálysértés tényének megállapítását, a 218. § (2) bekezdés *b)* pont szerint a plakátokon szereplő képviselőjelöltek eltávolítását a további jogsértéstől, a plakátok eltávolítását, valamint a

218. § (2) bekezdés *d)* pont, 219. §-a alkalmazásával a képviselőjelöltekkel szemben maximális összegű bírság kiszabását.

A Helyi Választási Bizottság határozata

[4] A HVB 243/2024. (V. 21.) számú határozatával (a továbbiakban: HVB határozat) a kifogásnak részben helyt adott, megállapította, hogy a képviselőjelöltek támogatásra buzdító plakátjai sértik a Ve. 2. § (1) bekezdés *a)* és *e)* pontjaiban foglalt alapelveket. Ezt meghaladóan a kérelmezőt, mint a jogsértő plakátok kiadóját a jogszabálysértéstől eltiltotta és 100.000 Ft pénzbírság megfizetésére kötelezte. Irányadónak tekintette a Kúria Kvk.V.39.047/2024/4. számú végzésével helybenhagyott Fővárosi Választási Bizottság 84/2024. (V. 7.) FVB számú határozatát.

[5] Indokolása szerint a kifogástevő a plakátok kiadójával szemben nem terjesztett elő kérelmet, azonban a kifogás mellékleteként csatolt fényképfelvételekből a plakátok kiadója megállapítható volt, így indokoltnak minősítette terhére a jogsértés ismétlődése, szándékossága okán bírság kiszabását.

A kérelmező fellebbezése

[6] A kérelmező fellebbezésében elsődlegesen a HVB határozatának megváltoztatását, a kifogás elutasítását, másodlagosan a bírságkiszabás mellőzését kérte. Jogszabálysértésként a Ve. 2. § (1) bekezdés *a)* és *e)* pontjaira, 121. § (1) bekezdésére, 140. § *a)* pontjára hivatkozott.

[7] Álláspontja szerint, mivel a jelölő szervezet és a támogató szervezet egyaránt a jelölt megválasztására buzdít, így nem jár alapvető sérelemmel az, ha plakáton a két szervezet együtt, azonos sorban, grafikai elhatárolás nélkül szerepel. Valójában minden jelölő szervezet támogató szervezetnek minősül, azonban nem minden támogató szervezet lesz szükségszerűen jelölő szervezet is. Nem vonta kétségbe, hogy a kifogásolt plakát a választói akarat befolyásolásának céljával készült kampányeszköz. Csatolt egy plakátról készült fényképfelvételt, amelyen feltüntetett, hogy az érintett szervezetek támogató szervezetek.

[8] Hivatkozott továbbá arra, hogy a kifogástevő nem kérte a Momentum Mozgalom eltiltását, a HVB döntése tehát amiatt is jogszabálysértő, mert a kifogáson túlterjeszkedett.

A Fővárosi Választási Bizottság határozata

[9] A Fővárosi Választási Bizottság (a továbbiakban: FVB) 183/2024. (V. 31.) FVB számú határozatával (a továbbiakban: FVB határozat) a HVB határozatát megváltoztatta, megállapította, hogy a képviselőjelöltek támogatására buzdító plakátok sértik a Ve. 2. § (1) bekezdés *a)* és *e)* pontjaiban foglalt alapelveket, továbbá a kérelmezőt, mint felelős kiadót a képviselőjelöltek támogatására buzdító plakátok vonatkozásában eltiltotta a további

jogsértéstől, egyebekben a kifogást elutasította. A kérelmező érintettségét megállapította, fellebbezését érdemben bírálta el.

[10] A jelölő- és a támogató szervezetek logóinak elkülönülés nélküli feltüntetése miatt megállapította, hogy csak a képviselőjelöltek plakátjai alkalmasak a választópolgárok megtévesztésére.

[11] Utalva a Ve. 144. § (2) bekezdésére, melynek célja, hogy a plakát tartalmáért való felelősséget a kiadóra telepítse, vizsgálta: van-e helye a kérelmezővel szemben jogkövetkezmény alkalmazására. Busznyák Imre, Ruskal-Klemm Csilla és Szabó Gábor képviselőjelöltek támogatására buzdító plakátok vonatkozásában a kérelmezőt, mint a plakátok felelős kiadóját eltiltotta a további jogsértéstől.

[12] A bírság kiszabását vizsgálva megállapította, hogy a HVB határozata nem megfelelő részletességgel tartalmazza a Ve. 152. § (2) bekezdése és 219. § (1) bekezdése szerinti, a mérlegelés során figyelembe vett körülményeket, a kérelmezővel szemben e szankciót nem értékelte indokoltnak, így azt mellőzte.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem

[13] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében az FVB határozatának a megváltozását, a kifogás elutasítását kérte. Jogszabálysértésként a Ve. 2. § (1) bekezdés *a)* és *e)* pontjaira, a 121. § (1) bekezdésére és a 140. § *a)* pontjára hivatkozott, fenntartotta változatlanul a fellebbezésében előadott érveit. Érintettsége körében előadta, hogy jelölő szervezet, a kifogásolt kampány tevékenység választási esélyeit befolyásolja.

[14] Nem vitatta, hogy a választók tájékoztatásának fontos eszköze a plakát, melynek meg kell felelnie a kampányeszközökre vonatkozó törvényes követelményeknek. A támogató szervezetek logójának feltüntetése azt a célt szolgálja, hogy a kifogásolt plakátokon szereplő jelöltek megválasztására buzdítson, az az üzenete a választópolgárok felé, hogy a plakáton szereplő jelöltek megválasztását az adott logóval megjelenített szervezetek támogatják. A jelölő szervezet és a támogató szervezet együtt, azonos sorban, grafikai elhatárolás nélküli megjelenése nem jár alapelvei sérelemmel.

[15] Változatlanul sérelmezte, hogy a kifogástevő a kérelmező eltiltását nem kérte, így a HVB döntése jogszabálysértő, a kifogáson túlterjeszkedett.

[16] A kifogástevő a Kúria felhívására nyilatkozatot nem nyújtott be.

A Kúria döntése és jogi indokai

[17] A felülvizsgálati kérelem részben alapos.

[18] A kérelmező Ve. 222. § (1) bekezdése szerinti érintettsége körében nem merült fel kétség, így azt a Kúria elfogadta. A felülvizsgálati kérelmét a kérelmező a Ve. 224. § (2) bekezdésében rögzített határidőn belül terjesztette elő, tartalma megfelel a Ve. 224. § (3) bekezdésében foglaltaknak, továbbá a bírósági felülvizsgálati eljárásban a kérelmezőt szabályos meghatalmazással rendelkező ügyvéd képviselte, a Kúria a felülvizsgálati kérelmet ezért érdemben bírálta el. A kérelmező jogi képviselőjének jogszerűségét a fellebbezési

eljárásban az FVB nem kifogásolta, a fellebbezést érdemben elbírálta, így erre irányuló felülvizsgálati kérelem hiányában a Kúria eljárásában azt nem vizsgálta.

[19] A Ve. 231. § (4) bekezdése szerint a fellebbezés, illetve a bírósági felülvizsgálati kérelem folytán a fellebbezés elbírálására jogosult választási bizottság a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást, illetve a bíróság a bírósági felülvizsgálati kérelem keretei között a támadott határozatot vizsgálja.

[20] A Kúria elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a kérelmezővel szemben előterjesztett kifogás hiányában volt-e lehetőség jogkövetkezmény (további jogsértéstől eltiltás) megállapítására.

[21] A Ve. 208. §-a szerint kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással a Központi Névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be. A Ve. 214. § (1) bekezdésének megfelelően a választási bizottság a benyújtott kifogásról legkésőbb a beérkezésétől – áttétel esetén az elbírálására jogosult választási bizottsághoz történő beérkezésétől – számított harmadik napon dönt.

[22] A Ve. 222. § (1) bekezdése alapján a választási bizottság másodfokú határozata, továbbá a Nemzeti Választási Bizottság határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be. A Ve. 228. § (1) bekezdése kimondja, a fellebbezésről az annak elbírálására jogosult választási bizottság legkésőbb a beérkezésétől számított harmadik napon dönt. A Ve. 229. § (1) bekezdése szerint a bírósági felülvizsgálati kérelmet a Kúria bírálja el.

[23] Az idézett törvényhelyek meghatározzák a kifogás előterjesztésének és elbírálásának szabályait, jogorvoslati rendszerét. A választási kifogásban megjelölt jogszabálysértés határozza meg a választási bizottság eljárásának keretét, a jogorvoslati kérelemhez kötve van, a megjelölt jogszabálysértésen túl, más jogszabálysértést nem állapíthat meg, olyan kérdésről, amely a kifogásnak nem tárgya - mivel nincsen előterjesztve -, nem dönthet. Ezek a keretek a kifogást elbíráló határozattal szemben előterjesztett fellebbezésben, a bírósági felülvizsgálati kérelemben sem léphetők át. A Kúria több döntésében kimondta, hogy a kérelmező felülvizsgálati kérelmének kereteit meghatározza a választási ügyet eredményező kifogás tartalma, attól eltérni nem lehet (Kvk.I.39.380/2022/3., Kvk.I.39.381/2022/3., Kvk.I.39.394/2022/3., Kvk.I.39.395/2022/3.).

[24] A kifogástevő a képviselőjelöltek jogsértésére hivatkozott, kérve eltiltásukat - bírság kiszabása mellett - a további jogsértéstől. A HVB határozatában elismerte, hogy „a kifogástevő a plakátok kiadójával, a kérelmezővel szemben nem terjesztett elő kérelmet kifogásában”, ennek ellenére őt tiltotta el a jogszabálysértéstől, kötelezve pénzbírság megfizetésére. A HVB döntését az FVB megváltoztatta, a pénzbírságot kiszabó rendelkezést törölte, de a kérelmezőt tiltotta el a további jogsértéstől.

[25] A kifogásnak nem volt a tárgya a kérelmezővel szembeni jogkövetkezmény alkalmazása, a kifogástevő kifogását csak és kizárólag a képviselőjelöltekre vonatkozóan terjesztette elő. A Ve. 144. § (2) bekezdése szerint a kampányidőszakban a jelölő szervezetek és a jelöltek engedély és bejelentés nélkül készíthetnek plakátot. A plakáton fel kell tüntetni a kiadó nevét, székhelyét és a kiadásért felelős személy nevét. E törvényhelyben foglalt rendelkezések nem eredményezik azt, hogy a kifogásban meg nem jelölt féllel (jelen esetben kérelmezővel) szemben, elő nem terjesztett kérelem alapján, tehát ezek hiányában a választási bizottság marasztaló döntést hozhatna.

[26] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében helytállóan állította, hogy az FVB a döntési jogkörén túlterjeszkedve tiltotta el a további jogsértéstől.

[27] A Kúria ezt követően az alapelvi sérelmeket megállapító határozatrész jogszerűségét vizsgálta.

[28] A kérelmező vitatta a Ve. 2. § (1) bekezdés *a)* és *e)* pontokban foglalt választási alapelvek megsértését, a választópolgárok megtévesztését, a plakátokon a támogató- és jelölő szervezetek elkülönülés nélküli megjelenítését.

[29] A Kúria eljáró tanácsa teljes körűen irányadónak értékelte a hasonló tényállású Kvk.V.39.047/2024. számú ügyben meghozott 4. sorszámú kúriai döntést, attól eltérni nem kíván.

[30] A Ve. 2. § (1) bekezdése szerint a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket:

a) a választás tisztaságának megóvása,

e) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás.

[31] Az Alkotmánybíróság (a továbbiakban: AB) IV/2242/2024. számú határozata szerint a Ve. tételes jogi rendelkezését is alapelvi tükröben kell értékelni, a konkrét tényállásra vonatkoztatva. Az AB joggyakorlata alapján az ügy tényállási elemeit együttesen, teljes összetettségükben kell vizsgálni, melynek során nem mellőzhető a tényállás egyetlen része sem. A választási alapelvek érvényesülését mindig az eset összes körülményeinek mérlegelésével kell elbírálni.

[32] A kifogás előterjesztésével egyidejűleg benyújtott, a plakátokról készült fényképfelvételek alapján nem volt vitatott, hogy azokon egy sorban, egymás mellett, egymástól nem elkülönítve szerepelnek a jelölőszervezetek, a támogatók név és logó feltüntetésével. A kérelmező által előterjesztett fellebbezés mellékleteként becsatolt fényképfelvételen a logók fölötti sorban „támogatóink” felirat látható, mely alapján szintén nem lehet különbséget tenni támogató és jelölő szervezetek között.

[33] A támogató szervezetek logójának feltüntetése azt a célt szolgálja, hogy a plakátokon szereplő jelöltek megválasztására buzdítson, azt az üzenetet közvetíti a választópolgárok felé, hogy az adott logóval megjelenített szervezet a plakáton szereplő jelölt megválasztását támogatja. A kifogáshoz mellékelt fotókon lévő plakátokon szereplő képviselőjelölt személye kapcsolódik az ott feltüntetett szervezetekhez, ugyanakkor nem lehet megállapítani, a választópolgárok nem tudják megítélni, hogy e szervezetek milyen minőségükben szerepelnek a plakátokon.

[34] A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 2010. évi L. törvény 5. § (1) bekezdése alapján a 10.000-nél több lakosú településen és a fővárosi kerületben a képviselők vegyes választási rendszerben – egyéni választókerületben és kompenzációs listán – jutnak mandátumhoz. A 15. § (1) bekezdése szerint a kompenzációs lista és a nemzetiségi kompenzációs lista a választókerületben összesített töredékszavazatok arányában kap mandátumot. A (2) bekezdés kimondja: töredékszavazatnak minősül az egyéni választókerületekben a jelölő szervezet jelöltjére leadott minden olyan szavazat, amellyel nem szereztek mandátumot.

[35] E szabályozás jelentősége, hogy a választópolgár nem csupán a jelölt, hanem a jelölő szervezet irányában is kifejezi támogatását ajánlásával, majd leadott szavazatával, akaratát nem csupán a jelölt személye, de a jelölő szervezet is befolyásolhatja. Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy az egyéni választókerületekben a mandátumot nem eredményező szavazatok a jelölő szervezetek kompenzációs listáján jelenthetnek mandátumot. Ebből következően a töredék szavazatok miatt fontos, hogy egyértelműen megállapítható legyen a kampányeszköznek minősülő plakátokon ki a jelölő szervezet és a jelölő szervezet nélküli támogató.

[36] A választások tisztasága, a jóhiszemű rendeltetésszerű joggyakorlás megkívánja, hogy egyértelmű legyen: az egyéni választókerületi jelölt melyik jelölő szervezet jelöltje. A jelölő- és támogató szervezetek megkülönböztetés nélküli feltüntetése alkalmas a választók megtévesztésére, mivel a választópolgár annak reményében adja le szavazatát az adott jelöltre, hogy a plakáton feltüntetett támogató szervezet a szavazatával a kompenzációs listán töredék szavazatot szerezhet. Az is megtévesztésre adhat lehetőséget, hogy egy támogató szervezet miatt kívánja a választópolgár az adott jelöltre leadni a szavazatát, mely azonban a szavazólapon jelölő szervezetenkénti nyilvántartás hiányában nem kerülhet feltüntetésre.

[37] Az eljárással érintett plakátokon a választópolgár nem tudja megítélni, hogy az egyes szervezetek milyen minőségben szerepelnek, így a kifogás e részében megalapozott. Az FVB tehát jogszerűen állapította meg, hogy a kifogással érintett plakátok sértik a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontjaiban foglalt alapelveket.

[38] Mindezek folytán a Kúria az FVB határozatát a Ve. 218 § (2) bekezdés a) pontja alkalmazásával a Ve. 231 § (5) bekezdés b) pontja alapján részben megváltoztatta, „A Fővárosi Választási Bizottság a Busznyák Imre, Ruskal-Klemm Csilla és Szabó Sándor egyéni képviselőjelöltek támogatására buzdító plakátok vonatkozásában a Momentum Mozgalmat, mint a plakátok felelős kiadóját eltiltja a további jogsértéstől” rendelkezést mellőzte, az FVB határozatát egyebekben a Ve. 231 § (5) bekezdés a) pontja szerint helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

[39] *Sérti a választások tisztasága, a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveket, ha a képviselőjelölt támogatására buzdító plakáton megkülönböztetésre alkalmatlan, megtévesztő módon feltüntetettek a jelölő- és támogató szervezetek, mivel az befolyásolja a választópolgár választási akaratát.*

Záró rész

[40] A Kúria a felülvizsgálati kérelemről a Ve. 229. § (2) bekezdése alapján nemperes eljárásban döntött.

[41] A kérelmező felülvizsgálati kérelme részben alapos, ezért a Ve. 228. § (2) bekezdése és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 102. § (1) bekezdése és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (5) bekezdése szerinti mértékű nemperes eljárási illeték megfizetésére köteles, míg a további nemperes eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében az állam terhén marad.

[42] Az eljárási illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú, „Bírósági határozatban megállapított eljárási illeték bevételi számla” elnevezésű számlájára kell az esedékesség napjáig megfizetni. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetni a Kúria megnevezését, a kúriai ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett

adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése *e)* pont]. Az esedékességről az Itv. 78. § (4) bekezdése rendelkezik.

[43] A végzés elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2024. június 6.

Dr. Kurucz Krisztina sk.
a tanács elnöke

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.
előadó bíró

Dr. Vítál-Eigner Beáta sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő